

عنوان لاتین: Innovations in culture and development: the culturinno effect in public policy

نویسنده: Daniela Angelina Jelinčić

عنوان فارسی: فرهنگ، نوآوری، توسعه؛ تأثیر فرهنگ در سیاست‌گذاری عمومی

مترجمان: حجت‌الله خدیری غریب‌وند و علیرضا جابری

ناشر: نقد فرهنگ

سال انتشار: ۱۳۹۹

صفحات: ۱۸۰

کتاب «فرهنگ، نوآوری، توسعه؛ تأثیر فرهنگ در سیاست‌گذاری عمومی»، زمینه جدیدی برای اندیشیدن در حوزه توسعه فرهنگی و اجتماعی فراهم می‌کند. در این کتاب اصطلاح جدید «تأثیر فرهنگی» نشان می‌دهد که سپهر فرهنگی چگونه نوآوری‌ها را در مسیر توسعه گسترش می‌دهد. این کتاب بین «نوآوری فرهنگی» و «نوآوری‌ها در فرهنگ» تمایز قائل شده است. نوآوری فرهنگی به‌عنوان فرآیندی از تغییرات نظام‌مند و تمدنی توصیف شده است در حالی که نوآوری‌ها در فرهنگ از بخش فرهنگ (تئاتر، فیلم، موسیقی و غیره) تأثیر می‌پذیرند. در این کتاب به‌طور عمده بر اصطلاح دوم تأکید شده است و در این راه گام‌های ممکن برای کاربست نوآوری‌های فرهنگی در سیاست‌های عمومی با هدف دستیابی به توسعه پایدار ترسیم می‌شود.

در پشت جلد کتاب آمده است «در این کتاب نویسنده استدلال می‌کند که فرهنگ - به مثابه یک امر مستقل - می‌تواند به‌عنوان نیروی محرکه‌ای قوی برای توسعه پایدار عمل کند و در عرصه‌های مختلف نوآوری‌ها را توسعه دهد. استفاده از لفظ «می‌تواند»

به این معنی است که فرهنگ «الزاماً قرار نیست که نیرو محرکه توسعه پایدار باشد. شاید فرهنگ‌هایی از جمله اشکال نوآورانه آن در جهت توسعه پایدار نباشند. مطمئناً فرهنگ‌های تجاری‌تر، ظاهری‌تر و حتی مخربی وجود دارند که در ترویج توسعه پایدار نقش عمده‌ای ندارند، چه رسد به اینکه فرآیندی را برای احیای جامعه توسعه و بسط دهند». سؤال اساسی در این اثر این است که چه نوع فرهنگی شکل خاصی از توسعه را ترسیم می‌کند؟ و به دنبال این سؤال است که سؤالات دیگری نیز مطرح می‌شود: چه نوع فرهنگی در حال حاضر غالب است؟ در طول چند سال گذشته (بسته به افق زمانی؛ دهه، قرن یا هزاره) فرآیند توسعه با چه مشکلاتی مواجه بوده است و نقش فرهنگ در این تحول چه بوده است؟ «نوآوری فرهنگی» و «نوآوری‌ها در فرهنگ» کدام یک برای تغییر خط سیر توسعه به سمت آینده مطلوب ارجحیت دارند؟ و در نهایت، فقدان نوع مشخصی از گونه‌های نوآوری فرهنگی چه پیامدهایی برای یک گذار بزرگ در قرن بیست و یکم خواهند داشت؟

اثر حاضر حاصل پژوهشی در زمینه سیاستگذاری‌های عمومی در چندین کشور است که با توجه ویژه به سیاستگذاری‌های فرهنگی برای پاسخ به یک پرسش اساسی صورت گرفته است؛ کدام مداخلات فرهنگی برای تحریک توسعه ضروری است؟ برای پاسخ به این پرسش‌ها، کتاب در هفت فصل تدوین شده است.

در فصل اول با عنوان «قدرت فرهنگ» نویسنده نقش فرهنگ را در دو مفهوم متفاوت مطالعات توسعه، یعنی «فرهنگ و توسعه» و «توسعه فرهنگی» مورد توجه قرار داده و مسیرهای تکامل این دو را از طریق اسناد سازمان‌های بین‌المللی برای مخاطب تبیین کرده است.

در فصل دوم با عنوان «در پس داستان چیست» نویسنده به ارائه زمینه‌ای نظری و تاریخی در باب توسعه پرداخته و نگاهی هم به نظریه تغییر انداخته است. همچنین استدلال‌هایی در زمینه سبک‌های حکمرانی فرهنگی که در ادامه به توضیح و تبیین آنها می‌پردازد ارائه می‌کند.

عنوان فصل سوم کتاب «رویکردهای نظری» است که به تعریف مفاهیم اولیه‌ای چون نبود نوآوری‌ها، نوآوری‌ها، خلاقیت، نوآوری‌های اجتماعی، کارآفرینی اجتماعی و

معرفی کتاب ❖ ۲۰۵

نوآوری‌ها در فرهنگ پرداخته است؛ این مفاهیم اولیه با یکدیگر ارتباط متقابل دارند؛ ارتباطی که درک آن برای فهم مباحث کتاب ضروری است.

فصل چهارم با عنوان «سیاستگذاری‌های عمومی و نوآوری» به تحلیل مدل‌های نظری سیاستگذاری فرهنگی می‌پردازد تا به این پرسش پاسخ دهد که آیا نوع خاصی از این سیاستگذاری‌ها وجود دارد که به پرورش نوآوری بپردازد یا خیر؟ در این فصل اسناد سیاستگذاری فرهنگی کشورهای نظیر کرواسی، کوبا، فلاندر، فرانسه، لاتویا، سوئیس، انگلستان و امریکا مورد تحلیل قرار گرفته و به بررسی ابعاد سیاستگذاری فرهنگی در آنها پرداخته شده است.

در فصل پنجم با عنوان «در مسیر اجرا: نمونه‌هایی از روش‌های خوب نوآوری‌ها در فرهنگ» نویسنده با بیان نمونه‌های عملی نوآوری‌های فرهنگی در سطح جهان، مواردی الهام‌بخش را برای پیش‌بینی از پژوهش‌های سطح جهان تبیین می‌کند. این فصل نمونه‌های منتخب از نوآوری‌ها را در مقیاس خرد تا نمونه‌هایی که به طور بالقوه ممکن است باعث تغییر سیستمی شوند، در برمی‌گیرد.

عنوان فصل ششم کتاب «ساختار مدل‌های سیاستگذاری عمومی: مسیری به جلو» انتخاب شده است که به ارائه جمع‌بندی‌هایی در زمینه تحلیل سیاستگذاری عمومی و به دنبال آن، توصیه‌هایی برای سیاستگذاری در مسیر نوآوری می‌پردازد.

در نهایت، در فصل هفتم با عنوان «چه آموختیم و از اینجا به کجا خواهیم رسید؟» به بیان اهمیت نقش فرهنگ به عنوان یک عامل رشد بسیار مؤثر در نظام سیاستگذاری پرداخته می‌شود.

این اثر حاصل تلاش و ترجمه دو تن از پژوهشگران علاقه‌مند به حوزه فرهنگ آقای دکتر حجت‌الله خدروی غریب‌وند عضو هیئت علمی دانشگاه شهرکرد و آقای علیرضا جابری دانشجوی دکترای جامعه‌شناسی فرهنگی در دانشگاه خوارزمی است. امید که مورد توجه علاقه‌مندان فرهنگ، بویژه فرهنگ ایرانی، بومی و عامیانه قرار گیرد و از آن به عنوان اثری که جنبه‌های نظری در زمینه فرهنگ را تبیین کرده است بهره برده شود.

❖ ۲۰۶ فصلنامه فرهنگ مردم ایران

کتاب «فرهنگ، نوآوری، توسعه؛ تأثیر فرهنگ در سیاستگذاری عمومی»، نوشته «دانیلا آنجلینا جلینسیک» با ترجمه «حجت‌الله خدروی غریب‌وند» و «علیرضا جابری» در ۱۸۰ صفحه، شمارگان ۵۰۰ نسخه و قیمت ۳۵ هزار تومان به همت نشر نقد فرهنگ در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است.

فرهنگ‌های ایران

شماره ۶۷ زمستان ۱۴۰۰

